

Література

1. Законом України «Про податок на додану вартість» № 168/97-ВР від 03.04.1997 р., із змінами та доповненнями www.liga.kiev.ua.

2. Порядок складання Звіту про результати спільної діяльності на території України без створення юридичної особи, затверджених наказом Державної податкової адміністрації України від 30.09.2004р. № 571, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 29.10.2004 за № 1388/9987 www.liga.kiev.ua.

Гавриловський О. С., канд. екон. наук,
старш. викл., кафедри аудиту,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ПОДВІЙНЕ ОПОДАТКУВАННЯ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

Між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки 04.03.1994 р. підписана Угода про уникнення подвійного оподаткування доходів і майна та попередження податкових ухилень від сплати податків, яка ратифікована Законом України від 26.05.1995 р. за № 180/95-ВР та набрала чинності з 05.06.2000 р. [4].

Ця Угода застосовується до осіб, які є резидентами однієї або обох Договірних Держав.

При застосуванні цієї Угоди Договірною Державою будь-який термін, не визначений у ній, буде, якщо із контексту не випливає інше, мати те значення, яке він має за законодавством цієї Держави.

Для цілей цієї Конвенції термін «Резидент Договірної Держави» означає будь-яку особу, яка відповідно до законодавства цієї Держави належить до оподаткування в ній на підставі свого місця проживання, місця перебування, громадянства, місця корпоратизації чи будь-якого іншого аналогічного критерію. Однак цей термін не включає в себе будь-яку особу, яка належить до оподаткування в цій Державі тільки щодо прибутків з джерел, що знаходяться в цій Державі, або розташованого там майна (ст. 4. Угоди) [4].

Таким чином, враховуючи визначення у розумінні Угоди, до резидентів однієї з Договірних Держав відносяться особи, в тому числі підприємства, зареєстровані відповідно до законодавства цієї Держави. Угодою не визначено яким чином ця інформація має бути підтверджена при проведенні господарських операцій між резидентами Договірних Держав, тобто не виключається, що це можуть бути дані, зазначені в договірній документації.

Пунктом 1 ст. 7 Угоди встановлено, прибуток від комерційної діяльності резидента Договірної Держави може оподатковуватись тільки в цій Державі, якщо резидент не здійснює або не здійснював комерційну діяльність у другій Договірній Державі через розташоване в ній постійне представництво. Якщо резидент здійснює або здійснював комерційну діяльність, як вказано вище, прибутки від цієї комерційної діяльності резидента можуть оподатковуватися в цій другій Державі, але тільки в тій частині, яка може бути віднесена до активів або діяльності цього постійного представництва.

Таким чином, Угодою, як і Законом України «Про оподаткування прибутку підприємств» № 283/97-ВР[1], з метою визначення порядку оподаткування розділяються операції з одержання резидентом однієї з Договірних держав з іншої Договірної держави доходів від авторських прав і ліцензій (роялті) без здійснення підприємницької діяльності та операції з одержання резидентом однієї з Договірних держав доходів від авторських прав і ліцензій (роялті) у разі здійснення підприємницької діяльності у другій Договірній Державі через розташоване в ній постійне представництво.

Статтею 24 Угоди зазначений метод усунення подвійного оподаткування:

«Відповідно до положень та з урахуванням обмежень законодавства кожної Договірної Держави (як це може бути виправлено час від часу без зміни загальних принципів) кожна Держава буде дозволяти своїм резидентам (та у випадку Сполучених Штатів — їх громадянам), як кредит проти податку на дохід, прибутковий податок, що сплачується іншій Договірній Державі такими резидентами (та у випадку Сполучених Штатів — також такими громадянами)» [4].

Отже, за Угодою метод усунення подвійного оподаткування передбачає такий порядок оподаткування доходів резидентів однієї Договірної Держави, одержаних у другій Договірній Державі, за яким сума податку з доходів або майна, сплачена в другій Договірній Державі, підлягає вирахуванню з податку, який стягується з такого резидента стосовно такого доходу або майна в першій згаданій Державі, тобто цією Угодою не передбачається оподаткування цих доходів в обох Договірних Державах.

Таким чином, враховуючи умови договорів, доходи від авторських прав на підручник (роялті), які виникають в Україні і сплачуються резиденту США, можуть оподатковуватися у Сполучених Штатах Америки (п.1 ст.12 Угоди) або оподатковуватися в Україні, державі в якій вони виникають і відповідно до її законодавства, але податок, що сплачується не може перевищувати 10 % загальної суми доходів (п. 2 ст. 12). Проте для розрахунку

цього податку на території Держави виникнення доходу не визначений конкретний розмір ставки податку, а зазначений лише діапазон, що унеможливлює нарахування цього податку. Крім того, відповідно до методу усунення подвійного оподаткування, описаного в Угоді, не передбачається оподаткування в обох Договірних Державах доходів, одержаних резидентом однієї з Договірних Держав у другій Договірній Державі.

Законом України «Про міжнародні договори України» від 29 червня 2004 р. № 1906-IV установлений порядок укладення, виконання і припинення дії міжнародних договорів України з метою належного забезпечення національних інтересів, здійснення цілей, завдань та принципів зовнішньої політики України, закріплених у Конституції України [2].

Відповідно до статті 19 Закону України «Про міжнародні договори України», чинні міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства і застосовуються у порядку, передбаченому для норм національного законодавства. Якщо міжнародним договором України, який набрав чинності в установленому порядку, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені у відповідному акті законодавства України, то застосовуються правила міжнародного договору [2].

Отже, враховуючи приписи Закону України «Про міжнародні договори України», якщо Угодою між Урядом України та Урядом США про уникнення подвійного оподаткування доходів і майна та попередження ухилень від сплати податків, підписаною 04.03.1994 р., ратифікованою Законом України від 26.05.1995 р. за № 180/95-ВР, що набрала чинності з 05.06.2000 р., встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені законодавством України, в тому числі і Законом України «Про оподаткування прибутку підприємств» № 283/97-ВР від 22.05.97р., то застосовуються правила міжнародного договору України, в даному випадку міжурядової Угоди [2].

З метою вдосконалення процедури адміністрування оподаткування доходів нерезидентів із джерелом їх походження з України згідно з міжнародними договорами України про уникнення подвійного оподаткування, які набрали чинності в установленому порядку, та відповідно до статей 13 і 14 Закону України «Про міжнародні договори України» Кабінетом Міністрів України введений Порядок звільнення (зменшення) від оподаткування доходів із джерелом їх походження з України згідно з міжнародними договорами України про уникнення подвійного оподаткування, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 6 травня 2001 р. № 470.

Література

1. Закон України «Про оподаткування прибутку підприємств» № 283/97-ВР зі змінами і доповненнями www.liga.kiev.ua.
2. Закон України «Про міжнародні договори України» від 29 червня 2004 р. № 1906-IV зі змінами і доповненнями www.liga.kiev.ua.
3. Закон України «Про оподаткування прибутку підприємств» № 283/97-ВР від 22.05.97 р. зі змінами і доповненнями www.liga.kiev.ua.
4. Угода про уникнення подвійного оподаткування доходів і майна та попередження податкових ухилень від сплати податків, яка ратифікована Законом України від 26.05.1995 р. за № 180/95-ВР та набрала чинності з 05.06.2000 року. зі змінами і доповненнями // www.liga.kiev.ua.

Гончаренко О. М., аспірантка
кафедри бухгалтерського обліку, КНТЕУ

ОБЛІК ВИТРАТ НА ФОРМУВАННЯ ТУРИСТИЧНОГО ПРОДУКТУ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ

Процес управління передбачає своєчасне отримання менеджментом повної, достовірної інформації, необхідної для прийняття оптимальних управлінських рішень. Таку інформацію неможливо отримати опираючись лише на систему традиційного обліку, орієнтованого на відображення операцій, які вже здійснилися. Тому, виникла нагальна потреба у створенні системи облікового забезпечення, яка б забезпечувала систему управління на всіх рівнях, необхідною інформацією для прийняття рішень щодо поточної діяльності та досягнення стратегічних цілей підприємства, що й зумовило створення системи управлінського обліку. Управлінський облік — інформаційна підсистема управління витратами підприємства, що дозволяє вирішувати надзвичайно важливу проблему — забезпечувати безперервність розвитку будь-якого підприємства. В умовах динамічного зовнішнього середовища така потреба постійно стимулює появу нових систем і підходів.

Проте, зважаючи на важливе значення, управлінський облік на багатьох вітчизняних підприємствах, зокрема і в туристичній галузі, не ведеться, що є негативним явищем для розвитку будь-якого підприємства. Для ефективного функціонування підпри-